

Dosarul nr. 2-5816/22

H O T Ă R Ă R E

În numele Legii

08 septembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Gheorghe Stratulat, examinând în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Coda Victor privind încasarea primei de asigurare și a penalității,-

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Centru a depus în instanță cererea de chemare în judecată împotriva lui Coda Victor privind încasarea primei de asigurare și a penalității, prin care a solicitat încasarea de la Coda Victor a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2019, 2020 și 2021 în sumă de 12 168 lei și a penalității de 3 342,15 lei.
2. În motivarea acțiunii, Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Centru menționează că în temeiul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, asigurarea obligatorie de asistență medicală are un caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova. Obligativitatea instituită prin efectul Legii de fapt reprezintă un instrument de responsabilizare a cetățenilor de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală prin achitarea primelor în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru acumularea mijloacelor financiare în scopul acoperirii cheltuielilor de tratament ce pot surveni în viitor în privința stării sănătății cetățenilor. Neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu și-a onorat obligația.
3. În această ordine de idei, susține că mijloacele financiare acumulate în fondurile de asigurare, inclusiv sumele penalităților pentru neachitarea în termen a primelor, sânt destinate realizării activității specifice asigurării obligatorii de asistență medicală și se utilizează în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de constituire și administrare a fondurilor asigurătorii obligatorii de asistență medicală aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 594 din 14.05.2002.
4. Notează că în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și agențiilor ei teritoriale îi revine calitatea de asigurător, în timp ce calitatea de persoane asigurate o pot avea cetățenii Republica Moldova cât și străinii în condițiile stabilite de legiuitor și care se dobândește ca

urmare a achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală sau în sumă fixă în dependență de categoria de plătitori la care persoana se atribuie. Astfel, legiuitorul distinge două categorii de plătitori și anume: plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense și plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual. La categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual sunt anunțați expres și fondatorii întreprinderilor individuale. Nu sunt obligați să achite prima de asigurare doar pensionarii și persoanele cu dizabilități dacă aceștia fac parte concomitent din categoriile persoanelor fizice neangajate asigurate de stat și categoriile de persoane obligate să se asigure în mod individual.

5. Invocă precum că, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente acestora este de 3 ani, conform al (4), art. 17 din Legea nr. 1593 din 26.12.2002.
6. Indică precum că, potrivit informației plasate pe site-ul oficial al Ministerului Justiției (http://www.justice.gov.md/public/files/dir_prof_si_servJurid/Lista_avocailor_cu_drept_de_exercitare_a_profesiei_pentru_anul_2020.pdf), la rubrica „Informații din Registrul licențelor pentru exercitarea profesiei de avocat” precum și a informației din Extrasul Registrului Cabinetelor avocaților și Birourilor asociate de avocați (http://www.justice.gov.md/public/files/dir_prof_si_servJurid/Extras_din_Registrul_Cabinetelor_avocailor_si_Birourilor_asociate_de_avocai_28.12.2020.pdf) cet. Coda Victor, IDNP 2003003084013 domiciliat pe adresa: mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo 11/1, ap.52 este avocat care activează în baza licenței nr. 2726, din 08.12.2014, fondator al CA ”Coda Victor”, cu sediul pe adresa: mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo 11/1, ap.52.
7. Prin urmare, relevă că avocatul Coda Victor se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual, stipulați în pct. 2) din Anexa nr. 2 din Legea 1593/2002.
8. În același sens, precizează că potrivit datelor din SIA AOAM, sistem înregistrat cu nr. de înregistrare 0000074 - 001 din data de 20.08.2013 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, avocatul Coda Victor, IDNP 2003003084013 fondator al CA „Coda Victor”, nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, astfel, înregistrând datorii la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anii 2019, 2020 și 2021 în sumă totală de 15 510,15 lei, compusă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 12 168 lei și a penalității aferente în sumă de 3 342,15 (raportul detaliat privind extrasele bancare din contul fondurilor CNAM se anexează la cerere).

9. Remarcă că pentru anul 2019 datoria constituie 5 167,35 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 4056,00 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2019, nr. 256 din 16.12.2020, (Monitorul Oficial nr. 353-357 din 22.12.2020), scadența fiind la data de 01 aprilie 2019 inclusiv și penalitatea pentru 274 zile în sumă de 1111,35 lei ($4056 \text{ lei} \times 0.1 \% = 4.056 \text{ lei/zi}$; perioada 02.04.2019-31.12.2019 =274 zile; $274 \times 4,056 \text{ lei/zi} = 1111,35 \text{ lei}$).
10. Pentru anul 2020 datoria constituie 5 171,40 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 4056,00 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2019, nr. 256 din 16.12.2020, (Monitorul Oficial nr. 353-357 din 22.12.2020), scadența fiind la data de 31 martie 2020 inclusiv și penalitatea pentru 275 zile în sumă de 1115,40 lei ($4056 \text{ lei} \times 0.1 \% = 4.056 \text{ lei/zi}$; perioada 02.04.2019-31.12.2020 =275 zile; $275 \times 4,056 \text{ lei/zi} = 1115,40 \text{ lei}$).
11. Pentru anul 2021 datoria constituie 5 171,40 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 4056,00 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2019, nr. 256 din 16.12.2020, (Monitorul Oficial nr. 353-357 din 22.12.2020), scadența fiind la data de 31 martie 2021 inclusiv și penalitatea pentru 275 zile în sumă de 1115,40 lei ($4056 \text{ lei} \times 0.1 \% = 4.056 \text{ lei/zi}$; perioada 01.04.2021-31.12.2021 =275 zile; $275 \times 4,056 \text{ lei/zi} = 1115,40 \text{ lei}$).
12. Reclamantul susține că, în adresa debitorului a fost expediată înștiințarea cu nr. 02-01-04/1734 din 25.06.2021, privind solicitarea achitării datoriei pentru perioada anilor 2019 - 2021, în pofida faptului că înștiințarea a fost recepționată de către Coda Victor la data de 05 iulie 2021, datoriile nu au fost achitate.
13. *Inter alia*, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru își întemeiază acțiunea în baza următoarelor prevederi legale: articolele 38, 58, 85, 166-167 Cod de procedură civilă; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998 și Legea cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr. 1593-XV din 26.12.2002; Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19.12.2018; Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2019, nr. 301 din 30.11.2018; Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2020, nr. 174 din 19.12.2019; Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2021, nr. 256 din 16.12.2020.
14. Prin încheierea din 22 martie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva

lui Coda Victor privind încasarea primei de asigurare și a penalității, cu judecarea acesteia conform procedurii de examinare a cererilor cu valoare redusă.

15. La 26 august 2022, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, Coda Victor a depus referința la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat respingerea acțiunii (*f.d.26-27*).

Aprecierea instanței de judecată a argumentelor părților și cadrul legal aplicabil situației litigioase:

16. Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, judecătorul ajunge la concluzia de a admite parțial prezenta cerere de chemare în judecată din următoarele considerente:
17. În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea.
18. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.
19. Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
20. Materialele cauzei denotă că potrivit extrasului din Registrul cabinetelor avocaților pârâțul Coda Victor, IDNP 2003003084013 domiciliat pe adresa: mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo 11/1, ap.52 este avocat care activează în baza licenței nr. 2726, din 08.12.2014, fondator al CA "Coda Victor", cu sediul pe adresa: mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo 11/1, ap.52, prin urmare, în conformitate cu pct. 2 al Anexei nr. 2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual(*f.d.12-13*).

21. Astfel, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, a expediat în adresa lui Coda Victor notificarea nr. 02-01-04/1734 din 25 iunie 2021, prin care a solicitat achitarea primei de asigurare pentru anii 2019, 2020, 2021. Totodată, judecătorul atestă că notificarea expediată a fost recepționată de Coda Victor contrasemnătură la 05 iulie 2021, fapt confirmat prin copia avizului de recepție nr. DS800024905AR (*f.d.8*).
22. Conform art. 22 alin. (1) al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr. 2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul respectiv.
23. Potrivit pct. 2 a anexei nr. 2 al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, mediatorii, notarii, avocații, executorii judecătorești, experții judiciari care activează în cadrul unui birou de expertiză judiciară, interpreții, traducătorii și administratorii autorizați, indiferent de forma juridică de organizare a activității, neangajați, care au obținut atestat, licență sau autorizație în modul stabilit de lege sunt plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură individual.
24. În conformitate cu art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2021 nr. 256 din 16.12.2020, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută se stabilește în mărime de 4056 lei pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002.
25. În această ordine de idei, judecătorul reține că, pârâțul Coda Victor este avocat care activează în baza licenței nr. 2726, din 08.12.2014, fondator al CA ”Coda Victor”, cu sediul pe adresa: mun. Chișinău, str. Nicolae Dimo 11/1, ap.52, iar din prevederile legale elucidate *supra*, urmează să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă totală de 12 168 lei pentru anul 2019, 2020 și 2021, or conform pct. 2 al anexei nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, avocații fac parte din categoriile de plătitori a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual.
26. Pe cale de consecință, reieșind din circumstanțele de fapt constatate în coroborare cu prevederile legale elucidate, judecătorul consideră necesar de a admite pretenția Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, cu privire la încasarea de la Coda Victor a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru perioada 2019, 2020 și 2021 în sumă totală de 12 168 lei.

27. *Inter alia*, potrivit art. 14 al Legii nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, pentru neplata, în termenul stabilit de legislație, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, asiguratul plătește o penalitate, calculată în conformitate cu legislația, pentru perioada care începe după scadența primei de asigurare și se încheie în ziua plății efective a acesteia.
28. Este notabil că penalitatea reprezintă un mijloc de garantare a executării obligației debitorului, menită să anticipeze un prejudiciu material suportat de creditor, deci din acest raționament putem deduce că penalitatea este o formă de răspundere civilă a debitorului, sub rezerva faptului că prejudiciul este convenit de ambii subiecți a raportului juridic obligațional.
29. La caz, judecătorul atestă că penalitatea pentru neachitarea primei de asigurare de asistență medicală, este una legală și se încasează prin efectul art. 14 alin. (1) al Legii nr. 1585 din 27 februarie 1998 în coroborare cu art. 30 alin. (1) din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, în cuantum de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.
30. Totodată, judecătorul constată că în conținutul materialele cauzei nu se atestă referințe ce ar justifica prejudiciul material suportat ca urmare a neexecutării obligației și care care ar reflecta modul de calcul a penalității legale ce se solicită a fi încasat din contul lui Coda Victor.
31. Reieșind din cele expuse, judecătorul consideră necesar de a respinge pretenția Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru cu privire la încasarea penalității legale din contul lui Coda Victor, în mărime de 3 342,15 lei, ca neîntemeiată.
32. *Inter alia*, conform art. 85 alin. (1) lit. o) de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutește Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (ramurale) - în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală; în acțiunile intentate împotriva prestatorilor de servicii medicale sau a lucrătorilor medicali, în scopul compensării materiale a prejudiciului cauzat sănătății persoanei asigurate din culpa acestora; în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice și juridice responsabile pentru prejudiciul cauzat sănătății persoanei asigurate și în acțiunile în regres.
33. Totodată, potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
34. Pe cale de consecință, reieșind din faptul că cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, judecătorul consideră necesar de a dispune încasarea taxei de stat de

la Coda Victor în beneficiul statului, taxa de stat în cuantum de 3 % din valoarea pretenției cu caracter patrimonial admise, în sumă de 364,04 lei.

35. În conformitate cu art. 276²-276⁴, art. 239-240 CPC, judecătorul

h o t ă r ă ș t e

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Coda Victor privind încasarea primei de asigurare și a penalității.

Se încasează de la Coda Victor în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2019, 2020, 2021, în sumă totală de 12 168 (doisprezece mii o sută șaiszeci și opt) lei.

În partea pretenției Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Coda Victor privind încasarea penalității, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Coda Victor în beneficiul statului taxa de stat de 364,04 (trei sute șaiszeci și cinci,04) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător

Gheorghe Stratulat